

Numer 36.

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 3 MAIA ROKU 1788.

Z Warszawy dnia 3. Maia.

Chorąſtwo *Raciązkie*, po śmierci JP. Michała *Bońkowſkiego*, JP. Antonie: *Zielińſkiemu* Podſto: *Zawſkrzyńſkiemu*; Woyſtwo Mnieyſze *Zawſkrzyńs*: JP. Jakubowi *Kamińſkiemu*; Łowiectwo *Owruckie*, po śmierci JP. *Trypolſkiego*, JP. Jgnacemu *Chołeckiemu*; Podczaſtwo *Kaliſkie*, po dobrowolnym złożeniu JP. Tadeuſza *Korytowſkiego*, JP. Staniſławowi *Lipſkiemu* Cześnikowi *Raws*: ſą konferowane.

Z Gazety Wiedeńſkiey d. 26. Kwie: Ceſarz Jmć, obiechawſzy rozmaite Kordony Woyſka ſwoiego, dnia 16tego Mieſiąca opuścił *Futtak*, y przy Obozie *Semlińſkim* przenioſł ſię do nowey *Kwatery Głowney* na Przedmieściu w *Semlinie*; dokąd też za Ceſarzem Jmcią poiechał Arcy-Xiąże *Franciſzek*.

Z Syrmii d. 30. Marca: Udało ſię dwom Cieślom, *Chrześcianom*, z *Belgradu* uciec, ktorzy wczora przybyli do *Semlina*. Według ich powieści, nic tak barzo nie zadziwia *Turkow*, iak że im tyle zoſtawuią czaſu; y ta okoliczność barzo ich bacznemi czyni. Rzeczeni Cieśle, doſtatecznie opiſywali, iak wielki żywności niedoſtatek uciſka *Belgradczykow*. Mąki iuż tam cale nie maſz. W tym potrzebnym razie, wyprowadzono z iednego Magazynu zapas proſa od 20. lat od robactwa ſtoczonego y zepſutego, z

ktorego mąki pieczono chleb; ale dla ckliwości pożywać go niemożna było. Ryżu, zwyczaynego owego pokarmu *Turkow*, trudniey ieſzcze doſtać. Mięſem atoli doſtatecznie tam ſą opatrzeni.

Wczora Szpieg wiadomość przywiozł do *Semlina*, że *Belgradczycy* z deſperacyi, zupełnie rezolwowali ſię uczynić wycieczkę do *Semlina*, choćby to ich iak naywięcey koſztowało; wolą oni umrzeć y poświęcić ſię (iak mówią) *Mahometowi*, aniżeli dolegliwość uciſkaiącego ich żywności niedoſtatku dłużey cierpić. Wzmocniono przeto tey nocy w *Semlinie* wſzyſtkie warty y wſzyſtkie pikiety do okoła tak, że ſtraże wſzyſtkie, w iednym ciągu wzaiemnie ſtykaią ſię. Wczora w *Semlinie* obwieſzczono, ażeby wſzyſcy zgoła mieſzkańcy tameczni, ktorzy przyłożyć ſię chcą do obrony tego mieyſca, y ci, ktorzy wyprowadzić ſię wolą ztamtąd, Jmiona ſwoie na Ratuſzu zapiſywali. Surowie tudzież zakazano, żeby ſię bez excepcyi żaden nie ważył przybliżyć do tamecznych harmat, lub z ciekawością im ſię przypatrywać. Urząd w *Semlinie*, zwany *Trzydzieſtu*, przeprowadzono do *Neuſatz*.

Z Carogrodu d. 22. *Lut*: Dnia 19 tego Mieſiąca, Rząd tuteyſzy miał odebrać wiadomość, iakoby iakieś Korpus Woyſka Ceſarſkiego od 4. do 5,000. ludzi przeprawiło ſię przez *Dunay*, w celu opanowania Fortecy *Belgrad*; ale *Turcy* przy *Semendrya*, przeſzkodzili uſkutecznieniu tych zamiarow. Przy tey okazyi, *Auſtryakow* więcey niż tyſiąc ludzi na placu potyczki miało być zabitych, y wielu także ich, iak mówią, w *Dunaiu* utonęło. Z tą wiadomością przyſłano tu razem kilka głow zabitych Officerów, y wór cały uſzami od proſtych żołnierzy napełniony. Ponieważ wiadomo, iak tu zwykli wieściami zmyślonemi zwycięſtw, utrzymywać Poſpolſtwo przy odwadze, przeto można ztąd miarkować niezawodność tey całey powieści.

Z Wiednia dnia 23. *Kwietnia. Porta Ottomańſka*, odebrawſzy dnia 9. Lutego od Ceſarſko-Krolewſkiego Dworu Deklaracyą, nietylko wydała potrzebne Paſzporty na wyiazd z *Carogrodu* y z kraiow *Ottomańſkich* dla Ceſarſko-Krolewſkiego Internuncyuſza, y dla wſzyſtkich przy Ceſarſko-Krolewſkiey Legacyi będących oſob, ale też y oświadczenie przyłączyła, że Ceſarſko-Krolewſkim Poddanym wſzyſtkim, ktorzy zaraz wybierać ſię zamyślaią, równa wolność w tey mierze ią, udziela ſię; ci zaś, ktorzy dla ułożenia intereſów handlowych, dłużey ieſzcze w *Tureckim* Państwie chcą zabawić, pod protekcyą *Francuſkiego* Poſła w *Carogrodzie*, po Portach zaś *Lewantſkich* pod protekcyą *Francuſkich* Konſulow, zupełnego beſpieczeńſtwa doznawać maią. Na fundamencie tey wiadomości, Ceſarz Jmć Obwieſzczeniem pod dniem 11.

Numer 36

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY
W SOBOTĘ DNIA 3. MAIA ROKU 1788

Z Heylzberga d. 20. *Kwiet:* Paſterz Naſz Xiąże Jmć Biſkup *Warmiński*, odebrawſzy z *Rzymu* wiadomość o śmierci Kardynała *Viſconti*, niegdy w *Polſzcze* Nuncyuſza, y ſwego na Biſkupſtwo *Warmińſkie* Konſekratora, wydał Proces do ſwey Dyecezyi, ażeby po wſzyſtkich Kościołach przez trzy dni dzwoniono, y Exekwie z Wigiliami y Mſzą śpiewaną za duſzę tegoż zmarłego Kardynała odprawiono.

Z Paryża d. 8, *Kwiet:* To ieſt prawda, że po uczynioney *Porcie* Deklaracyi Woyny przez Ceſarza Jmci, Poſeł naſz dla beſpieczeńſtwa od poſpolſtwa *Carogrodzkiego*, ſchronił ſię do ſwey letniey Rezydencyi, y uproſił ſobie doſtateczną ſtraż *Janczarow*. Ale tu rozſianą fałſzywą wieść, iakoby tenże naſz Poſeł, przed tymże roziuſzonym *Carogrodzkim* poſpolſtwem (a to za pod ſzczuwaniem przeciwney zawſze Dworowi *Francuſkiemu* Nacyi) ledwo życie ſwe ratował ucieczką na pewny okręt, inne zaś oſoby wpaść miały w ręce *Turkow*, y okrutnie były od nich traktowane. Ta płonna nowina, nalazła była u wielu tu wiarę; wiemy albowiem (iak świadczy *de Volney*) że za *Ludwika XIV.* gdy ſyn Poſła naſzego w *Carogrodzie* JP. *de la Haye*, proponował imieniem oyca ſwego *W. Wezyrowi* iakiś niemiły *Porcie* interes; zapalony gniewem *W. Wezyr*, kazał mowiącemu tak ſrogi wyciąć policzek, że dwa zęby wypadły mu z gęby; poczym do więzienia ieſzcze y z ſamym naſzym Poſłem był wtrącony. Wiemy y o tym, że w R. 1769. dwom Tłumaczom Dworu naſzego, wyliczono w *Carogrodzie* po pięćſet kiiow każdemu. Poźnieyſzych ieſzcze czaſow, w R. 1777. iednego z Tłumaczów Konſula naſzego *Alexandryiſkiego*, do *Carogrodu* zaprowadzono, y tam (mimo wſzelkiego ſtarania Poſła naſzego Hrabiego *de St: Prieſt*) taiemnie uduſzono; a ſamego potym Konſula J. Pana *Bories*, z piſtoletu zabito. Nie dziw więc, że y tey *Carogrodzkiey* oſtatniey

wieści zaczeli tu niektorzy wierzyć; zwłaſzcza, że teraźnieyſzy naſz Poſeł w *Carogrodzie*, wydał dawniey kſiążkę, w którey pokazuie ſpoſoby, ktoremiby można Państwa dawne *Chrześciańſkie* od iarzma *Tureckiego* uwolnić, y w tymże ſwoim Dziele zachęca do tego Jmperatorową Jeymć *Roſſyiſką*.

Z Auſtryi dnia 20. *Kwiet*: Przeprawie naſzego Woyſka przez *Sawę*, były na przeſzkodzie znaczne wylewy tey Rzeki, ktora nadbrzeżne niſkie grunta *Syrmii* obſzernie barzo zalała.

Dnia 28. zeſzłego Mieſiąca zdarzył ſię w *Tryeście* przypadek, który potym do śmiechu dał okazyą. Zawinął do Portu tamecznego *Genueńſki* Okręt, który zwyczaynym z harmat wyſtrzeleniem witał Zamek. Lecz przez zapomnienie, z dwóch harmat, ciężkiego z kulą naboiu niewyięto. Kula zatym harmatna wyſtrzelona, oknem wpadſzy do izby pewnego Xiędza, drzwiami wyleciała. Xiądz, podeſzły Weteran, nadzwyczaynie przeſtraſzony, przyſzedłſzy do okna, z całey ſiły na gwałt wołał: *ajuto, ajuto*! *i Turchi, i Turchi* !

Z Liſtu z Hagi d. 18. *Kwiet:* Ratyfikacya Traktatu Rzpltey z *Pruſami* zawartego, tu wkrotce ieſt z *Berlina* ſpodziewana; y podpiſanie Traktatu z *Anglią* tak ieſt niezawodne, iak gdyby Traktat pomieniony, w ſamey rzeczy był iuż podpiſany. *Holandya* przez ten dwoiaki Traktat, między *Europeyſkiemi* Mocarſtwami utrzymuie powagę uproporcyonowaną do potęgi obudwu Dworów, z któremi teraz tak ieſt ściśle ſprzymierzona. Z wielkim tu ukontentowaniem czytaliśmy, że Cło y Akcyza w *Londynie* zeſzłego Roku, przyniosły do Skarbu, przeſzło 60,000. *Funtow Szter*: więcey, aniżeli w Roku 1786; daley, że od Kommiſſarzow nominowanych do zmnieyſzenia Długów Narodowych publicznie ogłoſzono, iż dwa Milliony 343,000. *Funtow Szter*: z rzeczonych Długow iuż zapłacono. Jeżeli do tego przydamy ieſzcze Summę od 112,000. F. S. , ktorą wyliczyli Dyrektorowie Banku, na powiękſzenie iednym Procentem więcey, nad dawnieyſzy Procent Oſobom intereſowanym, tedy każdy być muſi przekonanym, o kwitnącym ſtanie Państwa *Brytańſkiego*, y żaden nie może ubliżyć ſzacunku ſwoiego Wielkiemu temu Miniſtrowi (J. Panu *Pitt*) ktory Skarbem *Brytanii W.* zawiaduie.

Naynowſze liſty z *Londynu* donoſzą ieſzcze, że Xiąże *de Dorſet*, Poſeł, *W. Brytanii* w *Paryżu*, ſpodziewany ieſt do *Londynu*, gdzie *Orderem Podwiązki* będzie ozdobiony.

Z Paryża d. 11. *Kwiet: Roſſyiſki* Oberſztleytnant J.Pan *de Bauer*, przyſłany od Xiążęcia *Potemkina*, ſtanął tu w Poniedziałek, odprawiwſzy ſwoię drogę w 17. dniach z *Elizabethgrod* do Stolicy naſzey.

Oddał on liſty *Roſſyiſkiemu* tu Posłowi JP. *de Simolin*, y dziś wyieżdża nazad. Przywiozł także liſty dla naſzego Miniſterium. We wtorek przybiegł tu Extraordynaryiny kuryer z *Peterzburga*. Liſty od niego przywiezione maią ſię ściągać do Proiektów ugody z *Portą Ottomańſką*.

Z Wenecyi d. 2. Kwiet: Autentyczna Odpowiedź naſzey Rzpltey na Memoryał podany od Poſła *Roſſyiſkiego*, względem Floty *Roſſyiſkiey*, maiącey zawinąć do *Srzodziemnego Morza*, zawiera mianowicie co naſtępuie: ,, Senat poſtanowił w ninieyſzych okolicznościach zacho-
,, wać ſię tak, iak prawidła wyciągaią, które ſą przyięte od innych
,, w przyiaźni z ſobą żyiących Mocarſtw, y ktore Konwencyom
,, trwaiącym między Rzpltą y *Portą Ottomańſką* przeciwne być nie
,, mogą, iak ſię to przy innych okolicznościach praktykowało. Rzplta,
,, w tych zamiarach, potrzebne Kommendantowi ſwoiemu wydała
,, Ordynanſe, będąc przekonaną, że Jmperatorowa Jeymć *Roſſyi-*
,, *ſka* przepiſze ſwoim Kommendantom równe obeyiście ſię Przyia-
,, cielſkie. ,,

Rzplta wſzyſtkich nieprzytomnych Officerów, do ſwoich Korpuſów Woyſka przywołała. Pułkownicy kompletować muſzą ſwoie Reymenta. Z każdey wioſki po człowieku iednym do żołnierzy biorą. Ci Rekruci, dla *Dalmacyi* y dla naſzych Wyſp, ſą przeznaczeni. Przy weyściu do naſzego Portu, ſtoią dwie *Feluki* zbroyne dla zabieżenia Emigracyi Obywatelów, ktorzy udawali ſię do *Tryeſtu*, y tam ſłużbę przyimowali. Senat rozkazał także, żeby ſię nikt nieważył do *Turcyi* broń wywozić. Kawaler *Emo* zabawi w *Lewancie* poty, póki tam JP. *Falier* nieprzyiedzie na obięcie Kommendy Generalney.

Z Auſtryi dnia 9. Kwietnia. Woluntaryuſzowie, którzy niedawno w *Serwii* przy *Iagodyniu* zabrali tranſport mąki z 200. końmi, Eſkortę *Turecką* od 1000. ludzi porazili y rozproſzyli, tudzież *Teſterdara* do *Belgradu* przeznaczonego trupem położyli; oprocz kaſſy *Teſterdara*, zdobyli oni ieſzcze y liſty z *Carogrodu* piſane do Baſzy *Belgradzkiego*, ktore niemało podobno dać mogą obiaśnienia względem ſtanu Fortecy, względem ſukkurſu, ktory tam ma być nadeſłany, y względem Planty czynności woiennych Głowney *Tureckiey* Armii. Generał Graf *de Wartensleben*, tak ſię cieſzył z tey zabraney Expedycyi, że uciſnął ſerdecznie Kommendanta rzeczonych Woluntaryuſzow, y właſny ſwóy na iego głowę kapelusz włożył.

W Wiedniu y w tamecznych okolicach ſtoiące Bataliony w liczbie 19. iednym razem odebrały ordynans ruſzenia do Armii.

Po Raporcie odebranym, iakoby przy weyściu do *Morza Adryatyckiego* ukazywały się dwa wielkie *Tureckie* Okręty Woienne, każdy od 80. harmat y 1500. żołnierzy Flotnych, natychmiaſt w *Tryeſt*, *Fiume*, *Zeng*, y *Karlopago*, nietylko harmaty na Bateryach, ale y Garnizony powiękſzono. W *Tryeſt* Kommendantem ieſt teraz Generał *de Kelſki*, y wiele ieſzcze Fortyfikacyi świeżo przy końcu nowego wału rozpoczęto. Oprócz tego, niema przyczyny lękać się tak barzo niebeſpiecznego przylądowania tam okrętow Nieprzyiacielſkich, ponieważ tameczny Port, dla tak wielkich Okrętów Woiennych, iakiemi ſą *Tureckie*, zbyt ieſt miałki.

Z Paryża d. 11. Kwiet: *Angielſki* Poſeł Xiąże *de Dorſet*, na krotki czas wyiechał ztąd do *Londynu*, gdzie razem z Xiążęciem *de Northumberland* otrzyma Order *Podwiązki*.

Z Frankfurtu d. 9. Kwiet: *Papież* wyiedzie znowu na oglądanie *Pontyńſkich* Bagnów; czyli też poiedzie do *Neapolu*, iak pogłoſka nieſie, o tym ieſzcze z pewnością niemożna twierdzić.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 3. Maia R. 1788.

Proſpekt Dzieła na prenumeratę pod tytułem: *Opiſy Turkow i Tatarow przez Barona de Tott.* Tomów 5. rozdaie się *gratis* przy dziſieyſzey Gazecie.

Na Loteryi Kraiowey Skarbu Koronnego w *Warſzawie* w Pałacu Rzpltey *Kraſińſkich* zwanym, dnia 30. Kwiet: wyciągnione ſą naſtępuiące Numery: 17. 26. 59. 58. 48 Przyſzłe ciągnienie będzie dnia 14. Maia.

Pewne Państwo potrzebuie do edukacyi ſwych dzieci Guwernera, umieiącego iezyki *Polſki*, *Łacińſki* y *Francuſki*, tudzież Hiſtoryą, Geografią, y inne młodym Kawalerom potrzebne nauki. Ktoby miał ochotę do tego Urzędu, niech się informuie u Rozdaiącego Gazety Warſzawſkie.

Obwieſzczaią bracia y ſioſtry Szl: Kaſpra *Romanowſkiego*, od lat 20. z Warſzawy wyſzłego, żadney o ſobie wiadomości niedaiącego, iżby po odebranie Sumki Sukceſſyonalney, na niego po Rodzicach ſpadłey, y na Kamienicy zabeſpieczoney, do Sądu Juryzdykcyi Dziekańſkiey y Kapitulney w przeciągu 12. Niedziel zgłoſił się, inaczey przy Proceſſie Edyktalnie onemu do tego Sądu teraz intereſowanym, za umarłego uznanym będzie, y rzeczona Sumka, pozoſtałym braciom y ſioſtrom przyſądzona zoſtanie.

Dworek za *Nowym Miaſtem* do przedania z pomieſzkaniem wygodnym z wozowniami ſtayniami, dziedzińcem, y ogrodem. przy Ulicy *Taniey* y *Zieloney* narożny. Ktoby go ſobie, życzył kupić, ma się referować na *Długą* Ulicę w podle Kommiſſyi do Burgrabiego Pałacu pod Nrem 559.

Dworek drewniany na podmurowaniu nowy na Iuryzdycyi Xiężney Jeymci Marſzałkowey Wdowy *Lubomirſkiey* na *Pradze*, z pokoiami, gabinetami nie meblowanemi, także pokoikiem gornym z gankami, ſzpichrzami, ſtayniami, wozowniami, ſtudnią w podworzu. y gołębieńcem, ogrodem Włoſkim porządnie kwaterowanym fruktowym w oparkanieniu całey budowy narożney. Także przy rogatkach od Zwierzeńca Plac ieſzcze prożny, drzewkami uplantowanego Ogrodu oparkaniony, przygotowanemi do budowy materyałami, drzewa tartego pulczyzny, także koſtkownego, podwalin, balek, krokiew, tarcic, łat, gontow &c. ieſt do przedania. Ktoby ſobie życzył kupić, niech się zgłoſi do JP. *Bobrowſkiego* Murgrabiego w Pałacu Xięcia Jmci *Radziwiłła* Woiew: Wileń:

tego Mieſiąca deklarował: że iuż teraz przeſzkody niemaſz żadney do wolnego wyiazdu dla tych poddanych *Tureckich*, którzy w Ceſarſko-Krolewſkich kraiach nayduią ſię, y do Oyczyzny ſwoiey powrocić zamyślaią; zaleca przytym Ceſarz Jmć, ażeby im potrzebne paſzporty na ten koniec wydawano, y we wſzyſtkich okolicznościach, ile można, ku tymże Poddanym *Tureckim*, ściſłą wzaiemość zachowywano.

Z Włoch d. 6. Kwiet. Kawaler *Emo* miał proſić u Senatu *Weneckiego* o dymiſsyą. Oſtatnie liſty donoſzą z *Wenecyi*, że tameczny Senat, ſurowemi przeſtrogami Ceſarza Jmci poruſzony, *Dywanowi* w *Carogrodzie* oznaymić kazał, iż Rzplta nie pozwoli, aby *Turecka* Flota na Morzu *Adryatyckim* ziawiła ſię, końcem rozpoczęcia tam nieprzyiacielſkich krokow przeciwko Potencyi ktoreykolwiek z *Portą* woiuiącey. Wiadomo, że Baſza *Negropontſki* ſpoſobił ſię taiemnie do ważney iakiey Expedycyi przeciwko nadbrzeżnemu kraiowi Ceſarſkiemu w *Tryeſt* y *Fiume*, y w tych zamiarach małą Flotę z licznym lądowym Woyſkiem do ſiebie ściągnoł. Gdyby on teraz odważył ſię na rozpoczęcie iakowych na Morzu *Adryatyckim* krokow nieprzyiacielſkich przeciwko Ceſarſkiemu *Territorium*, tedy Rzplita *Wenecka* wpadłaby w niebezpieczeńſtwo zerwania harmonii dobrey, albo z *Portą*, albo też z *Wiedeńſkim* Dworem. Ta to ieſt przyczyna, dla ktorey wielu mniema, iż woyna między *Wenecyą* y *Turkami* ieſt nieuchronna.

Z Neapolu d. 8. Kwiet. Hiſzpańſki Poſeł przy *Londyńſkim* Dworze zoſtaiący, wkrótce tu ieſt ſpodziewany. Słychać wprawdzie, że on dla ſłabości zdrowia otrzymał pozwolenie wyiechania do *Włoch*; drudzy atoli rozumieią, że od *Katolickiego* Króla pewne ma mieć zlecenie, ściągaiące ſię po części do zatargow z naſzym Dworem, po części też do bliſkiego przybycia Floty *Roſſyiſkiey* na *Morze Srzodziemne*,

Z Londynu dnia 4. Kwietnia. Ponieważ ſprawiło uwagę w publiczności, iż Regencya tuteyſza nie chciała pozwolić Panu *Thornton* oſadzenia *Brytańſkiemi* maytkami Okrętów dla *Roſſyi* zakupionych lub naiętych; chcemy przeto naſtępuiące w tey mierze dać obiaśnienie: Rzeczony Kupiec, intereſſowany w Handlu *Roſſyiſkim*, otrzymał z *Peterzburga* zlecenie zakupowania lub naięcia 15. do 18. Okrętów, każdy od 400. beczek, y ſpoſobienia ich do żeglugi na *Morze Srzodziemne* z Flotą *Roſſyiſką*, tu na wioſnę ſpodziewaną, maiących pewnie ſłużyć do przewożenia Woiennych Amunicyi y żywności. Natychmiaſt zaczął on ſię krzątać około uſkutecznienia tego; ale dnia 21. zeſzłego Mieſiąca od iednego z Sekretarzów Stanu odebrał liſt zabraniaiący mu uzbraiania tych okrętów na ſłużbę *Roſſyiſką*. Powſzechnie

rozumieią tu, że Dwor nasz naymnieyszego przez to niechęci znaku przeciwko Dworowi *Rossyiskiemu* pokazać niechciał. Ponieważ nasze Ministerium, dawno wiedząc o przysłanym tu zleceniu, tak poźno dopiero uskutecznienia iego zakazało, tedy nie bez fundamentu domyślić się można, że Dwory *Madrycki* y *Wersalski*, uczyniwszy przeciwko temu remonstracye, powodem były do rzeczonego listu Sekretarza Stanu. Zaraz także kuryera posłano do *Peterzburga*, daiąc Dworowi *Rossyiskiemu* obszernieyszą explikacyą y exkuzę względem przypadku tego. Jak to przyimie Dwor *Peterzburski*, y co powie na to, wkrotce wiadomo będzie.

Chodzi tu pogłoska, że ostatnie listy z *Madrytu* odebrane, nie ze wszystkim miały być przyiemne. Zgromadzono zaraz Radę Gabinetową z tey okazyi, y natychmiast wysłano kuryera przez *Paryż* do *Hiszpanii.*

Podług publiczney tu powieści, Flota *Hiszpańska* ma być złożona z 20. Okrętow liniowych, a Flota *Rossyiska* do *Srzodziemnego Morza* przeznaczona, będzie miała 18. takichże okrętow liniowych.

Z Alicante dnia 14. *Marca.* Na rozkaz *Algierskiego Deya*, 7. z naylepszych iego Woiennych Okrętow w tamecznym Porcie uzbraiaią iak nayprędzey. Słychać, że wszystkie maią być pod czerwonemi Banderami na znak, ażeby żaden Nieprzyiacielski Okręt dyszkrecyi y Pardonu w naymnieyszym punkcie od nich się niespodziewał. Officerow na kommenderowanie na tych Okrętach dobieraią takich, ktorzy iuż dystyngwowali się w Morskiey służbie. Kapitanom okrętowym surowie przykazano, ażeby żadnych innych Maytków nieprzyimowali, tylko, ktorzy naymniey trzy Kampanie na morzu na okrętach Armatorskich odprawili. Rozumieią, że około śrzodka Kwietnia, rzeczone okręty ze wszystkim wygotowane będą, y podług domyślenia się powszechnego, są one przeznaczone na sukkurs dla *Porty* przeciwko *Rossyi*; wszakże przeciwko Liniowym Okrętom *Rossyiskim*, nie wiele podobno będą mogły dokazywać. Do tey Eskadry, przyidą ieszcze dwa okręty mnieysze, ieden od 18. a drugi od 16. harmat. Nad okrętem pierwszym, Komendę obeymie *Angielski* Renegat, *Sidi Abdallach.* Ten wprawdzie ma tylko iedno ramie; ale zręczność iego w potykaniu się tak iest nadzwyczayna, że maią go powszechnie za iednego z naylepszych Officerow Morskich *Deya Algierskiego.*

Z Madrytu dnia 6. *Kwiet. Infant* syn Xiążęcia *Astury*, lepieysię mieć poczyna, y iest nadzieia, że do zupełnego wkrótce znowu powróci zdrowia.

Z okoliczności zarazy powietrzney w *Algierze* panuiącey, Regencya nayściśleyszą w Portach Krolestwa kwarantanę nakazała.

PROSPEKT

DZIEŁA

NA PRENUMERATĘ

Opisy Turkow i Tatarow, we trzech tomach po Francuzku przez Barona *de Tott* wydane, a przez Autora Magazynu Anekdotow na oyczyſty język wyłożone, ciekawym podaią ſię na prenumeratę.

Baron *de Tott*, przemieſzkawſzy znaczny czas w *Stambule* i *Krymie*, zwiedziwſzy porty celnieyſze i prowincye *Ottomańſkie*; ſzczegulnemi względami Hanów Tatarſkich *Makſud-Geraya* i *Krym-Geraya*, oraz Sułtanów Tureckich *Mustafy III.* i dziſieyſzego *Abdul-Hamida* zaſzczycony; z naypierwſzemi *Porty* i *Tartaryi* oſobami zaprzyiaźniony w językach oryentalnych gruntownie biegły; iako za cel uſilności swoiey zamierzył doſkonałe poznanie charakteru, obyczaiow, rządu, ſił, i t. d. Turkow i Tatarów; iako zupełną miał do tego ſpoſobność; tak publiczney wiadomości one podać poſtarał ſię. Naylepiey o tym przekona oſnowa rzeczy, w trzech tomach zawartych, w naſtępuiącey treści

TOM I.

Przybycie Barona *de Tott* do Stambułu z P. *de Vergennes* w roku 1755. - Opis tego miaſta i okolic, uczenie ſię języka Tureckiego: Opis pożaru miaſta: pierwszey audiencyi P. *de Vergennes* u Wielkiego Sułtana *Oſmana*: morowey zarazy: buntu podnieſionego od baby dla niedoſtatku żywności: duſzącego wiatru *Cham-Teli*, i rożnych fenomenow powietrznych: prawa naſtępſtwa na tron *Ottomańſki*: - Opis Haremu *Aſma* Sułtanki: święta *Tulipanow*: śmierci i pogrzebu Sułtana *Oſmana*: Wſtępu na tron *Muſtafy III.* : paradnego jego wjazdu na państwo: pierwſzych czynności na tronie: - Opis weſołości i feſtynow z cięży w Seraju, narodzin Sułtanki *Eibe-Dullach* i *Selima*, dziſieyſzego naſtępcy tronu - Opis *Opium*: Mnichow Tureckich. charakteru ſławnego *Rakuba* W. Wezyra: funduſzu meczetow: Farby *ſurme* do czernienia oczu: łazienek Tureckich - Opis zdzierſtwa, prawa, ſądow, ſprawiedliwości, policyi, kary złoczyńcow w Turczech: O ſynogarlicach, pſach, kotach: - Opis *Ramazanu*, *Bairamu*, ſztuki budowniczey, i parady na morzu W. Sułtana w czaſie przeiażdżek.

TOM II.

Wyſłanie Barona *de Tott* z Francyi do Krymu w charakterze Rezydenta przy Hanie Tatarſkim. - Podroż na Wiedeń, Warſzawę, Kamieniec, Chocim - Opis Chocima, Jassow, Multan, Wołoſzczyzny, Tatarow Nohayſkich, Oczakowa, Kilburnu, Perekopu, Bacieſerayu rezydencyi Hana; pierwſzey audyencyi u Hana Tatarſkiego *Makſud-Geraya*: jego charakteru, tudzież pierwſzych oſob familii i dworu: zabaw i rozrywek. - Opis naturalny i poli-

tyczny Krymu : Pierwiastkowe okoliczności woyny przedostatniey, między Rossyą i Portą: wyniesienie *Krym-Geraya* na Państwo: poselstwo konfederacyi Polskiey do Hana, i nawzaiem poselstwo Barona *de Tott* do niey od Hana - Dziennik wyprawy woienney *Krym-Geraya* w towarzystwie Bar: *de Tott* na Rossyą: śmierć *Krym-Geraya* : Podroż Bar: *de Tott* do Stambułu - Opis Jsmaiłowa, gòr Balkanu, miasta Serayu: Wyniesienie na Państwo Krymskie *Dewlet-Geraya* - Opis wychodu ze Stambułu woyska Tureckiego na woynę : wyniesienia z Serayu chorągwi *Mahometa* : Hatty-szeryfu W Sułtana, ogłaszaiącego woynę : gotowania flotty na morzu. - Poznanie Bar: *de Tott* z W, Sułtanem *Mustafą* : III. - Spalenie pod *Tszesmé* flotty Tureckiey od Rossyiskiey : Zlecenie Bar: *de Tott* obrony Dardanellow: Czynności jego w Dardanellach - Wezwanie do ćwiczenia Turkow w Taktyce.

TOM III.

Cwiczenia Turkow w sztuce puszkarskiey, mostowniczey; laniu i świdrowaniu dział, puszczaniu bomb koziołkowych po ziemi. Opis *Topczych* czyli Artyleryi Tureckiey - Obwarowanie kanału pod Stambułem - Założenie nowey szkoły Matematyczney Tureckiey - Smierć Sułtana *Mustaffy* - Wstęp na tron dzisieyszego *Abdul - Hamida*, jego przymioty, i pierwsze na tronie czynności - Wyiazd z Stambułu Bar: *de Tott* na powrot do Francyi - Opis wyspy Kandyi, Egyptu, Palestyny, Syryi, Druzow góry Libanu, Gynekolatrow czyli czcicielow kobiet; Wyspy Cypru, Rodu, Miasta Smyrny, Saloniki, Tunetu, i t d.

To zaś wszystko, i bardzo wiele innych okoliczności, w rozważnych uwagach, oraz pociesznych i ciekawych anekdotach zamyka się.

Całe dzieło, przeniesie 70. z okładem arkuszy, i iak nayspiesznIey, według wymiaru prenumeraty, drukować się będzie. Cena prenumeraty na 3. Tomy, Złł: 18. ktora do wyiścia z druku Tomu pierwszego trwać będzie, a w osobney Tomów przedaży podwyższy się

Prenumerować można u rozdaiącego Warszawską Gazetę, na pocztamcie Generalnym u JP. *Zimermana kontrolera*, tudzież na różnych po kraiu pocztach, ale iuż po Złł: 24. gdzie rewers na odebrane pieniądze oddany będzie, a po wyiściu każdego Tomu, wydadzą się Exemplarze.

O wyiściu z druku każdego z osobna Tomu, obwieści Gazeta Warszawska